

Ministerul Energiei a publicat proiectul pentru trecerea treptata la o piata liberalizata de gaze pentru consumatorii casnici

Ministerul Energiei a publicat, marti seara, proiectul de Ordonanta de Urgenta pentru continuarea protejarii consumatorilor casnici de gaze naturale, în perioada 1 aprilie 2026 - 31 martie 2027, si trecerea treptata la o piata liberalizata de gaze naturale pentru acestia, ale carei prevederi ar urma sa intre în vigoare la data de 1 aprilie 2026.

Conform proiectului, pentru consumul realizat în perioada 1 aprilie 2026-31 martie 2027, pretul final facturat de catre furnizorii de gaze naturale clientilor casnici, precum si producatorilor de energie termica, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizata la producerea de energie termica în centralele de cogenerare si în centralele termice destinata consumului populatiei, se stabileste de catre fiecare furnizor ca suma a patru componente, respectiv componenta de achizitie (stabilita printr-o noua formula inclusa în ordonanta), componenta de furnizare (15 lei/MWh), componentele reprezentate de tarifele reglementate/stabilite conform reglementarilor Autoritatii Nationale de Reglementare în Domeniul Energiei si componentele reprezentate de TVA si accize.

Astfel, pentru clientii mentionati, cu exceptia celor preluati în regim de ultima instanta, pretul final facturat de catre fiecare furnizor de gaze naturale este valoarea minima dintre pretul contractual si pretul final calculat de furnizori pe baza celor patru componente.

Pretul final facturat de catre furnizorii de ultima instanta de gaze naturale clientilor casnici, precum si producatorilor de energie termica, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizata la producerea de energie termica în centralele de cogenerare si în centralele termice destinata consumului populatiei, preluati de catre acestia în regim de ultima instanta se stabileste de catre fiecare furnizor de ultima instanta în conformitate prevederile din ordonanta vizând componentele mentionate.

Totodata, furnizorii de gaze naturale/producatorii de energie termica în centralele de cogenerare si în centralele termice în calitate de clienti directi ai producatorilor de gaze naturale, vor trebui sa constituie în depozitele de înmagazinare subterana a gazelor naturale un stoc minim pentru asigurarea continuitatii si sigurantei în alimentarea clientilor lor finali/asigurarea consumului propriu si suportabilitatii pretului de catre acestia. Stocul minim va reprezenta minimum 90% din capacitatea de înmagazinare a depozitelor subterane la nivel national.

Conform Notei de fundamentare a proiectului, în perioada 1 aprilie 2026-31 martie 2027, producatorii de gaze naturale care desfasoara atât activitati de extractie onshore si/sau offshore, indiferent de data începerii acestei activitati, cât si activitati de vânzare a gazelor naturale au obligatia sa livreze, cu pretul de 110 lei/MWh (fata de 120 lei/MWh în prezent), cantitatile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de productie interna catre furnizori si producatorii de energie termica, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizata la producerea de energie termica în centralele de cogenerare si în centralele termice destinata consumului populatiei care au optat pentru achizitia gazelor naturale direct de la producator.

Redeventa pentru cantitatile de gaze naturale vândute va fi stabilita în baza pretului de 110 lei/MWh, prin ordin al presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare în domeniul Minier, Petrolier si al Stocarii Geologice a Dioxidului de Carbon si exceptarea respectivelor cantitati de gaze naturale vândute de la aplicarea prevederilor Ordonantei Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obtinute ca urmare a dereglementarii preturilor din sectorul gazelor naturale, cu modificarile si completarile ulterioare, si de la prevederile art. 20 din Legea nr. 256/2018 privind unele masuri necesare pentru implementarea operatiunilor petroliere de catre titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore si onshore de

adâncime, republicata.

Adoptarea Ordonantei este motivata prin faptul ca la 31 martie înceteaza aplicabilitatea masurii privind plafonarea pretului la gaze, ceea ce poate duce la cresteri semnificative si imprevizibile ale preturilor facturate consumatorilor casnici si producatorilor de energie termica destinata populatiei, cu impact direct asupra costului vietii si asupra nivelului de trai al populatiei, dar si prin volatilitatea persistenta a pietelor angro de gaze naturale la nivel regional si european, determinata de factori geopolitici, de dezechilibre structurale între cerere si oferta, de dinamica stocurilor si de evolutiile climatice.

De asemenea, se are în vedere si actualul context geopolitic regional, marcat de conflictul armat din Ucraina si consecintele acestuia asupra fluxurilor energetice din regiunea Marii Negre si din spatiul european, precum si mentinerea unor tensiuni între Federatia Rusa si statele membre ale Uniunii Europene, care genereaza incertitudine privind disponibilitatea si costul resurselor energetice si pot afecta stabilitatea pietelor energetice, se mai arata în proiect.

Alte motivatii mentionate sunt: necesitatea asigurarii constituirii în conditii de predictibilitate si sustenabilitate a stocurilor minime de gaze naturale aferente sezonului rece 2026-2027, în scopul garantarii securitatii aprovizionarii si prevenirii unor situatii de risc sistemic la nivelul sistemului energetic national; faptul ca sectorul producerii energiei termice pentru populatie are un rol esential în asigurarea continuitatii serviciului public de alimentare cu energie termica, iar variatiile abrupte ale costului gazelor naturale pot afecta stabilitatea financiara a operatorilor si implicit furnizarea acestui serviciu de interes public; obligatia statului de a proteja interesele economice ale consumatorilor, în special ale celor vulnerabili, de a asigura coeziunea sociala si de a preveni aparitia unor socuri tarifare cu potential impact asupra stabilitatii sociale si economice.

"Aceste elemente constituie situatii extraordinare a caror reglementare nu poate fi amânata, care afecteaza interesul general public, cu implicatii asupra securitatii energetice, economice si sociale a României, întrucât absenta unor masuri imediate ar putea genera efecte economice si sociale negative de amploare, inclusiv dificultati în constituirea stocurilor necesare sezonului rece si cresteri abrupte ale costurilor suportate de populatie si care necesita interventia imediata a Guvernului prin masuri normative urgente", se subliniaza în proiectul de act normativ.

Totodata, Nota de fundamentare, subliniaza ca România se afla în procedura de deficit excesiv, iar eliminarea mecanismului de plafonare a preturilor la gazele naturale genereaza un impact bugetar pozitiv, contribuind la consolidarea fiscal-bugetara si la reducerea presiunilor asupra bugetului de stat.